Numer zawiera 11 stron.

CENA POJEDYNCZEGO NUMERU 200 Mk.

Wychodzi codziennie o godzinie 6-tej

... 6000 ...

... Telef. Red. ... — ... Admin. ...

GAZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6592. Lwów, środa 17. stycznia 1923. Rok XIV

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Wojska litewskie zajęły Kłajpedę.

Jest to otwarte wyzwanie Ententy!

Określono podstawy uzdrowienia budżetu

Czy będzie nowa wojna?

Hr. Lasocki wojewodą tarnopolskim?

Gen. Sikorski nie złoży teki ministra spraw wewn.

Warszawa. Tel. wł. (m) Z kół rządowych informują, że pogłoski o ustąpieniu gen. Sikorskiego ze stanowiska ministra spraw wewnętrznych są przedwczesne, gdyż przed dyskusją nad expose rządowem a zwłaszcza przez przeprowadzenie sanacji stosunków wewnętrznych zmiana taka nie zajdzie.

Hr. Lasocki wojewodą tarnopolskim?

Warszawa. Tel. wł. (m) W kołach politycznych wymieniany jest poseł polski w Wiedniu **hr. Lasocki na stanowisko wojewody tarnopolskiego.**

DYMISJA WOJEWODY PIŃSKIEGO.

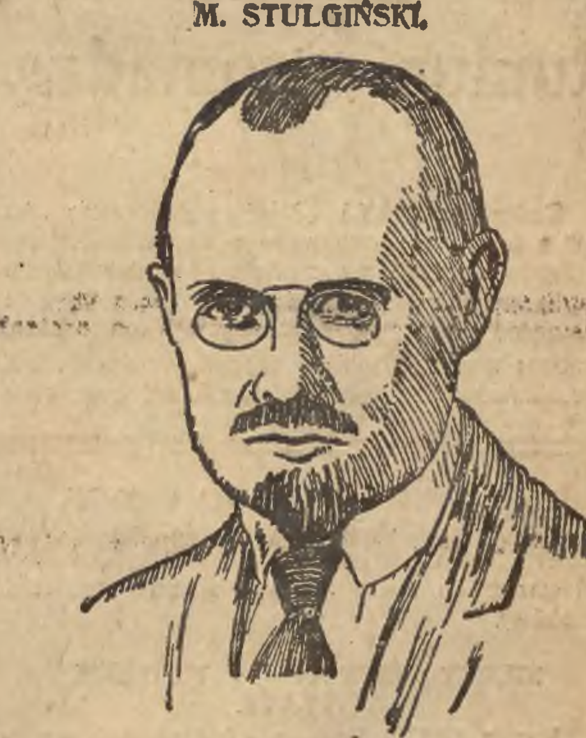
Warszawa. Tel. wł. (n) Wojewoda piński zgłosił podanie o dymisję.

Nowa wojna grecko-turecka wisi na włosku.

Konstantynopol. (AW). Sytuacja w Tracji grozi nowemi komplikacjami. Obie strony gromadzą wojska tak, że w **każdej** chwili można oczekiwać starcia.

Wiedeń. (AW). „Telegr. Compagnie" donosi z Berlina: Ostatnie wiadomości z **Bałkanów są bardzo niepokojące.** Konferencja posłów sojuszniczych w Atenach nie wydała żadnego rezultatu, bo **Grecja kontynuuje dalej swe zbrojenia i skoncentrowała 60.000 ludzi w Tracji.** Greckie przygotowania wojenne wywołały podobne zarządzenia w Turcji. Z Konstantynopola donoszą, że większe oddziały tureckie zostały przewiezione z Małej Azji do Europy.

M. STULGIŃSKI.

prezydent Republiki litewskiej, która wykonała zuchwały napad na Kłajpedę.

Litwini zajęli Kłajpedę!

Wyzwanie rzucone w twarz mocarstwom sprzymierzonym

Królewiec. (PAT). Dziś o godzinie 12.15 **Kłajpeda została zajęta przez nieregularne oddziały litewskie. Okręty wojenne sojuszników nie przybyły jeszcze do portu w Kłajpedzie.**

Ostatnie depesze o zajęciu Kłajpedy podają:

Kłajpeda. (PAT). Jeneralny atak litewski na miasto Kłajpedę **rozpoczął się dziś rano.** Litwini zajęli najpierw Althof poczem zaatakowali Steintor. O godz. 11.30 **została zajętą przez Litwinów południowa część miasta. Po stronie francuskiej, jak i litewskiej, byli zabici i ranni. Całe miasto zostało zajęte przez oddział litewski o godz. 12.35, poczem rozpoczęły się z komisarzem jeneralnym rokowania pomiędzy Francuzami i Litwinami.**

DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W KŁAJPEDZIE.

Warszawa. (AW.) Dowódcą sił francuskich w Kłajpedzie mianowany był pułkownik Prousson, członek misji wojskowej francuskiej w Warszawie. Na skutek prośby posła francuskiego w Warszawie de Panafieu **rząd polski oddał pułkownikowi Prousson jeden z okrętów wojennych polskich**, na którym pułkownik miał odjechać z Gdańska do Kłajpedy. Pułk. Prousson mianowany został dowódcą sił koalicyjnych w Kłajpedzie przez Radę ambasadorów.

JAK LITWINI USIŁUJĄ ODWRÓCIĆ UWAGĘ OD ATAKU NA KŁAJPEDĘ.

Gdańsk. (PAT.) Prasa kowieńska usiłując podnieść nastrój społeczeństwa litewskiego, oraz rozumiejąc izolację swą w związku z gwałtem dokonanym wobec Kłajpedy, rozpowszechnia tendencyjne pogłoski o **rzekomych ruchach wojsk sowjeckich nad granicą polską.**

„Żelazne wilki" rzucają się na wszystkie strony.

ZAATAKOWALI JUŻ I GRANICĘ ŁOTEWSKĄ.

Wilno. (AW). W pasie neutralnym przy granicy łotewskiej (Smolgoń) Litwini przystąpili planowo do przygotowania ataku na milicję ludową pasa neutralnego od wschodu. W tym celu oddział litewski w sile 2 kompanji piechoty, oraz oddział kawalerji „Żelaznych wilków" usiłowały przekroczyć **granicę litewsko-łotewską w rejonie Starego Dworzyszcza**, by zaatakować placówki milicji ludowej niespodzianie z tyłu.

Komendant policji łotewskiej zawezwał większy oddział wojskowy w sile 2 kompanji 7 pułku piechoty łotewskiej, oraz pluton karabinów maszynowych. Oddział ten obsadził odcinek graniczny litewsko-łotewski, udaremniając Litwinom wykonanie planu.

Kowno popiera swoich „patrjotów".

Ryga. (PAT). Lit. B. Kor. Komunikują z Kowna: W odpowiedzi na notę, potępiającą Francję i Anglję w związku z wypadkami w okręgu Kłajpedy, rząd litewski oświadcza, że **zupełnie rozumie wystąpienie kłajpedzkich patrjotów,** ponieważ stan rzeczy w Kłajpedzie stał się nie do zniesienia.

Prez. ministrów litewskich w rozmowie z dziennikarzami powiedział, że Litwa nie może pozostać biernym świadkiem, jeżeli przeciwko Litwinom w Kłajpedzie zastosowane będą represje wojskowe.

Rumuni gromadzą wojska przeciw Węgrom.

Budapeszt. (PAT.) Według doniesienia „Az Est" z Aradu, proklamowano w ostatnich dniach w Szatmar i Marmarosz Sziget rozporządzenie alarmowe. Dalsze wiadomości z Aradu głoszą, że rumuńskie władze wojskowe wydały w komitacie Szatmar rozporządzenie o sądach doraźnych. Z mieszkańców narodowości rumuńskiej utworzone zostały gwardje. Garnizon szatmarski obsadził ważne punkty strategiczne. Na granicy **rumuńskiej odbywa się koncentracja wojsk rumuńskich.** W Aradzie ogłoszono obwieszczenie, powołujące pod **broń roczniki 1921 i 1922 narodowości rumuńskiej.**

ZGON BYŁEGO PREMJERA FRANCJI.

Paryż. (PAT.) Zmarł tu były premjer Aleksander Ribot. (Zmarły premjer, który krótko dzierżył ster rządu, znany był jako szczery przyjaciel Polaków).

NIEMCY WSTRZYMUJĄ WSZELKIE WYPŁATY.

Paryż. (PAT.) Komisja odszkodowań otrzymała notę rządu Rzeszy zawiadamiającą o zamiarze **Rzeszy przerwania wszelkich wypłat w gotówce oraz świadczeń w naturze z powodu okupacji Ruhry,** którą to okupację uważa rząd Rzeszy za pogwałcenie traktatu wersalskiego.

WALKI O MOSSUL.

Paryż. (PAT). Według doniesienia „Chicago Tribune", oficjalny komunikat rządu angorskiego głosi, że w obszarze Mossulu Anglicy rzucają bomby. Wieś Erbil została zniszczona przez bomby angielskie. Powstańcy zniszczyli dwa samoloty angielskie.

POWODY DYMISJI SZEFA BIURA PRAS.

Warszawa. Tel. wł. (m) W związku z pogłoską o zgłoszeniu dymisji przez szefa biura prasowego ministerstwa spraw zagranicznych p. Twardowskiego informują, że podał się on do dymisji jeszcze przed miesiącem, uzależniając dalsze pozostanie na stanowisku od spełnienia szeregu postulatów zmierzających do ulepszenia warunków pracy w biurze prasowem MSZ. Wysunął on mianowicie pod adresem władz MSZ. i Min. skarbu żądanie należytego rozwinięcia akcji propagandystycznej zagranicą oraz sprzeciwił się tendencji decentralizacji tej pracy.

Zajęcie Kłajpedy — wyzwaniem Ententy.

Zuchwały napad rzekomych „nieregularnych" band litewskich na Kłajpedę, stworzył w tych obfitych w zdarzenia czasach nową kwestję ogólnoeuropejską.

Jak wiadomo traktat wersalski, poświęcając specjalną uwagę sprawie portów, wyodrębnił nad Bałtykiem dwa terytorja b. Prus, Gdańsk i Kłajpedę, tworząc z nich wolne miasta z dodaniem odpowiedniej części okolicy i postawił je pod zarządem wielkich mocarstw. Podczas gdy w Gdańsku stanowisko wielkiego komisarza Ligi objął generał angielski, w Kłajpedzie funkcję tę sprawował Francuz, mając do dyspozycji garnizon francuski.

Teren portu bałtyckiego Kłajpedy (Memel), stanowiący wąski skrawek Prus Wschodnich na północ od ujścia Niemna, stał się przedmiotem pożądliwości i pretensji rządu kowieńskiego, który zażądał bezwzględnego wcielenia Kłajpedy do Litwy.

Ponieważ jednak interesy Polski na takie rozwiązanie sprawy nie pozwalają, rząd polski poparł projekt stworzenia z Kłajpedy wolnego miasta na lat dziesięć pod zarządem koalicji. Za tem samem opowiedziała się i niemiecka ludność Kłajpedy, nie chcąc nic słyszeć o rządach litewskich.

W czerwcu roku zeszłego konferencja ambasadorów zaczęła badać kwestję Kłajpedy dotychczas niknącą w cieniu ważniejszych zagadnień europejskich.

Litwini postanowili po swojemu stworzyć fakt dokonany, przekreślić postanowienia traktatu wersalskiego i z niesłychanem zlekceważeniem wielkich mocarstw, sięgnęli znienacka zbrojną ręką po Kłajpedę, ryzykując nawet starcie z garnizonem francuskim. Oczywiście przedsięwzięcie to, stojące pod niewątpliwie stwierdzoną egidą Kowna, zamaskowane zostało nazewnątrz jako „atak nieregularnych band".

Nie ulega wątpliwości, iż zuchwalstwo litewskie spotka się wkrótce z odpowiednią karą, naraze jednak wniosło nowy ferment niepokoju w atmosferę polityczną, stojącą pod znakiem egzekucji zobowiązań niemieckich przez Francję i Belgję.

Znamienną ilustracją niewinności rządu litewskiego w sprawie kłajpedzkiej jest radio-depesza, wysłana z Kłajpedy, treści następującej:

„Rozpowszechniana przez litewską Ag. tel. wiadomość, jakoby rządowi litewskiemu nic nie było wiadomem, że regularne lub nieregularne wojska litewskie wtargnęły na obszar Kłajpedy, jest najzwyklejszem kłamstwem. Nie chodzi tu o powstanie części ludności obszaru Kłajpedy, pochodzenia litewskiego, lecz o napad na terytorium Kłajpedy nacjonalistycznych elementów rosyjsko-litewskich, od dawna już przygotowanych. Napastnicy są doskonale uzbrojeni i z wyjątkiem samego miasta Kłajpedy obsadzili cały obszar Kłajpedy. Protestujemy przeciwko takiemu gwałtowi wobec całego świata.

Podpisani: Mieszkańcy miasta Kłajpedy."

Ostatnie depesze doniosły, że Litwinom udało się zająć Kłajpedę. Stało się to dzięki bliskości granicy litewskiej, skutkiem czego bandy napastników mogły dotrzeć do miasta wcześniej, nim krążowniki aliantów zdołały zdążyć na pomoc.

Fakt ten stwarza sytuację, która stanowiąc jaskrawe wyzwanie mocarstw, może się smutnie skończyć — tylko dla Litwy kowieńskiej.

Czy będzie nowa wojna?

Lwów, 16. stycznia.

Opornem swem stanowiskiem wobec Francji, rozmyślnem zaniechaniem swych zobowiązań, z traktatu pokojowego wynikających, wywołały Niemcy widmo nowej wojny w Europie. Chcąc zmusić Niemców do wykonania obowiązków umownych skorzystali Francuzi z przysługującego im prawa i wdrożyli kroki przymusowe, a Niemcy odpowiedzieli na to odwołaniem swego przedstawiciela z Paryża i uroczystem oświadczeniem, że między nimi a Francją zaistniał napowrót stan wojenny. Stan wojenny to nie wojna jednak jeszcze. Czy przyjdzie rzeczywiście do zbrojnego konfliktu? Oceniając sytuację wedle faktów nam znanych, moglibyśmy na pytanie to odpowiedzieć przecząco. Wolno nam bowiem jako przesłankę przyjąć fakt, że Niemcy, w myśl traktatu wersalskiego zdemobilizowane i rozbrojone, nie popełnią szaleństwa i nie porwą się na Francję, najsilniejsze dziś pod względem militarnym mocarstwo w Europie.

W tem miejscu nasuwa się jednak pytanie, czy Niemcy pokryjomu i cichaczem nie zapewniły sobie pomocy jakiej w Europie. Podejrzanem jest w każdym razie stanowisko sowietów, piętnujących akcję Francji jako pogwałcenie traktatu pokojowego, Litwy, która w właśnie chwili uznała za stosowne do zagarnięcia Kłajpedy i Węgier powołujących w tej właśnie chwili pod broń nowe roczniki i koncentrujących znaczne oddziały wojska na granicy rumuńskiej. Kowno i Budapeszt zasypują wprawdzie gabinety państw sprzymierzonych deklaracjami o pokojowych swych tendencjach, historja wojny światowej nauczyła nas już jednak, że wagi do deklaracji takich nie można przywiązywać. Jeśli się ponadto uwzględni fakt, że rząd niemiecki wytęża wszystkie swe siły, aby narodowi niemieckiemu przedstawić akcję Francji, jako brutalny gwałt popełniony na bezbronnym narodzie, przyznać musimy, że nie wprawdzie ogłoszony przez Niemcy stan wojenny, ale wywołana sztucznie atmosfera wojenna stanowi poważne niebezpieczeństwo dla pokoju w Europie. W Europie, bo przedstawić sobie wprost nie można, by ewentualny konflikt zbrojny francusko-niemiecki mógł być zlokalizowanym pewnem jest raczej, że pożar, który wybuchłby na granicy francusko-angielskiej, ogarnąłby wkrótce całą Europę.

Na pytanie, czy znajdujemy się w przededniu nowej wojny, odpowiedzieć tedy możemy tylko w sposób następujący: Prawdopodobieństwo, oparte na rozumowaniu logicznem przemawia za tem że nie, niespodzianki nie są jednak wykluczone. A narody, uginające się pod balastem nędzy, wojną światową spowodowanej, najwięcej nadziei i wiary pokładają w sumieniu tych, od których zależy obecnie los cierpiącej ludzkości.

Dr. Jeleń.

Francja ma już w ręku 25 miljonów ton węgla.

Paryż. (PAT.) Pertinax donosi w „Echo de Paris", że dziś mają być obsadzona strefa Mattlingen, Herne, Bochum i Recklinghausen. Obszar Essen produkuje ogółem 25 miljonów ton węgla, który wraz z wydobywanymi na lewym brzegu Renu 6 miljonami ton nie wystarcza na pokrycie reparacji i zapotrzebowania przemysłu miejscowego. Przez obsadzenie strefy Bochum, będzie Francja rozporządzała na prawym brzegu Renu 70 miljonami ton węgla. Tereny Barmen, Witten i Dortmund wejdą w rachubę prawdopodobnie dopiero wtedy, gdy będzie szło o zastawy dla gwarancji moratoryjnej.

Strefy „zielona" i „czerwona".

ZAWIERAJĄ RAZEM 76 MILJONÓW TON WĘGLA. — POBÓR PODATKU NA KOSZTA OKUPACJI.

Wiedeń. (AW.) „N. Fr. Presse" donosi z Paryża za „Petit Parisien", że zajęcie Bachum i okolicy jest odpowiedzią na zarządzenia niemieckie. W odróżnieniu od okupowanych terenów, które nazwane są strefą zieloną, nowa strefa, obejmująca Rettinghausen, Bochum i Kaltingen i zowie się czerwoną. Wskutek zajęcia tej strefy sprzymierzeni rozporządzać będą produkcją 76 miljonów ton węgla, co wystarczy na pokrycie żądań komisji reparacyjnej, oraz zapotrzebowania przemysłu Zagłębia Ruhry jakoteż terenów lewego brzegu Renu.

Począwszy od środy nie tylko okupacja Zagłębia Ruhry ale i na lewym brzegu Renu pobierać będzie w myśl rozporządzeń francuskiego nad komisarza 40 proc. podatek od 76 miljonów ton węgla. Podatek ten wystarczy przypuszczalnie na pokrycie kosztów okupacji.

WŁOSI WEZMĄ UDZIAŁ W OKUPACJI?

Wiedeń. (AW.) „N. Fr. Presse" donosi z Paryża o toczących się obecnie rokowaniach w sprawie udziału Włoch w okupacji Ruhry. „Petit Parisien" rzuca myśl utworzenia w Paryżu naczelnego komitetu, któryby udzielał inżynierom w Zagłębiu Ruhry odnośnych instrukcji.

Zasadnicze podstawy uzdrowienia skarbu.

Plan finansowy o 5 działach — 16 tez zasadniczych działu budżetowego. — Zniesienie zbędnych urzędów. — Zredukowanie wydatków wojskowych. — Podniesienie daniny publicznej.

Warszawa. (Tel. wł. m). Rezultatem narady skarbowej w Belwederze jest uchwalenie planu finansowego, obejmującego 5 działów: budżet państwowy, skarbowo-komunalny, życie gospodarcze, sprawy walutowe i gwarancje polityczne.

DZIAŁ BUDŻETOWY

obejmuje następujących 16 tez:

1) podniesienie wydatności finansowej przedsiębiorstw państwowych przez wprowadzenie izb na zasadach przedsiębiorstw prywatnych i dążenie do ich wydzierżawienia, a nawet sprzedaży.

2) Odciążenie państwa drogą przekazania wielu jego dzisiejszych obowiązków samorządom (drogi, szpitale).

3) Zniesienie zbędnych władz i urzędów, ześrodkowanie organów administracji lokalnej w rękach urzędników pod jednym zwierzchnikiem, znaczne zmniejszenie liczby funkcjonarjuszy państwowych.

4) Zaprowadzenie akcji oszczędnościowej, powołanie jednoosobowych organów obdarzonych władzą natychmiastowej egzekucji.

5) Zaniechanie nowych inwestycji.

6) Znaczne zredukowanie wydatków wojskowych i bezzwłoczne wydzielenie budżetu kolejowego z budżetu państwowego.

7) Wydzierżawienie monopolu tytoniowego.

8) Stwierdzenie, że obecnych wydatków żadne daniny publiczne nie zrównoważyły.

9) Podniesienie daniny publicznej do skali przedwojennej i zwiększenie stawek w miarę spadku waluty.

10) Powierzenie handlu monopolem spirytusowym odrębnym organom, podniesienie stawek celnych w stosunku do spadku marki, rewizja taryfy celnej, utworzenie rady celnej, podniesienie sprawności władz skarbowych, służby akcyzowej i uproszczenie opłat skarbowych.

11) Utrzymanie progresji przy podatku dochodowym i majątkowym.

12) Stwierdzenie, że przed uzdrowieniem marki nie da się wystawić realnego budżetu.

13) Stwierdzenie, że wykonanie tegorocznego budżetu wymagać będzie znacznego zwiększenia emisji.

14) Zaznaczenie potrzeby wyodrębnienia podatków inwestycyjnych.

15) Na pożyczki wewnętrzne i zewnętrzne przed uzdrowieniem budżetu liczyć nie można.

16) Zrównoważenie budżetu wymaga zwiększenia pewnych danin, nawet ponad normę przedwojenną.

DZIAŁ SAMORZĄDOWY

żąda, aby niedobory komun pokrywane były dodatkami do podatków państwowych, a nie subsydjami skarbowemi.

DZIAŁ GOSPODARCZY

zawiera trzy tezy: 1) przystosowanie szeregu ustaw do podstaw gospodarczych (czas pracy, ochrona lokatorów, reforma rolna), 2) Regulowanie importu i eksportu drogą ceł i opłat, 3) Zaniechanie akcji kredytowej z budżetu państwowego.

W DZIALE WALUTOWYM

trzy tezy: 1) stabilizacja marki możliwa dopiero po osiągnięciu reformy budżetowej, 2) Przejście do innej waluty jest dziś przedwczesne, 3) Uzdrowienie waluty przez zmniejszenie wydatków, zwiększenie dochodów i wytwórczości, a zmniejszenie spożycia.

Dział ostatni o gwarancjach politycznych przewiduje konieczność ujęcia przyjętych tez ustawą ramową i utworzenie rady naprawy skarbu dla uchwalenia ustaw szczegółowych.

Sprawozdanie urzędowe z przebiegu narad zostanie opublikowane w najbliższych dniach.

Kto winien niedoli ludności.

Kwestję tak trudną i zawiłą, nad której rozwiązaniem — pracują ekonomiści Europy i Ameryki — rozciął pan Feliks Petruszka jednem zdaniem: „Winni właściciele ziemscy i chłopi". Ażeby oskarżenie to gołosłowne i niepoparte żadnym dowodem odeprzeć w zupełności, wystarczy podać nagie fakta i zestawić ceny wszelkich produktów, takie, jakie są w dniu dzisiejszym.

Według słów p. Petruszki rolnicy „w połowie stycznia" magazynują zboże. — Czyżby miel obowiązek sprzedawać je jeszcze na pniu, aby ułatwiać spekulację handlarzom, by ci je mogli magazynować? Czyż ludność w dwóch miesiącach ma spotrzebować zboże przeznaczone na rok cały, aż do nowych zbiorów? Pozwolę sobie zresztą wyjaśnić powód tego „magazynowania", które wynika ze zwykłej kolei robót rolnych: W jesieni kopie się i kopcuje ziemniaki — orze i sieje oziminy — natomiast młóci się w zimie — w miarę jak się ma węgiel i robotnika — chłop zaś młóci cepami, co wymaga wiele czasu i pracy. Kwestja węgla jest jedyną zresztą przyczyną opóźniania młocki w gospodarstwach. Węgiel zamówiony i zapłacony w sierpniu, przychodzi... w grudniu.

Zupełną nieprawdą jest, aby rolnicy starali się o pozwolenie wywozu zboża za granicę — dotąd takiego pozwolenia nie tylko żaden rolnik nie dostał, ale się o nie żaden nie ubiegał. Pozwolenia na wywóz zboża i bydła dostają handlarze, a częściej szmuglują i wywożą bez pozwolenia, zyski z wywozu zostają w yłącznie w ich kieszeniach.

Przejdźmy wreszcie do oświetlenia i zestawienia cen produktów najpierwszej potrzeby, a uwypukli się całe zdzierstwo „winowajców" drożyzny. Nawiasem mówiąc, rolnik cen nigdy sam nie stawia na zboże, narzuca mu ją kupiec, a reguluje giełda.

Zacznijmy od węgla, bez którego żadne gospodarstwo dzisiaj obejść się nie może: Przed wojną cetnar ziemniaków kosztował 3 korony, cetnar węgla 1 koronę — dzisiaj za cetnar ziemniaków odstawiony wojsku np. w Przemyślu, dostaje rolnik 4000 marek, za cetnar węgla w kopalni płaci 12.000 marek. Przed wojną za 1 q pszenicy, tj. 20 koron, dostawał 20 cetnarów węgla — dzisiaj pszenica dochodzi do 70.000 m. Dostaje więc niecałe 6 cetnarów węgla. Jeszcze przed rokiem za pół q żyta robił szewc w miasteczku parę bucików, dzisiaj żyta 1 q kosztuje około 50.000 m., bucki najlichsze 70.000 m. Bucki zdrożały więc w stosunku do zboża jak jeden do trzech.

Przed wojną za cetnar pszenicy miał wieśniak dziesięć koszul a 2 korony, dziś aj za tę samą pszenicę nie dostanie pięciu koszul.

Za sprzedaną kurę kupiła gospodyni wiejska przed wojną 4 metry płócienka na spódnicę — dzisiaj biorąc za kurę wysoką cenę 7000 marek, kupi 1½ metra materjału, a więc nie bierze połowy tego co dawniej.

Ceny żelaza, maszyn rolniczych, uprzęży, worków, słowem wszystkiego, bez czego gospodarstwo rolne obejść się nie może, są tak niesłychanie wysokie, że nie stoją w żadnej proporcji do cen zboża.

Co do płac robotnika wiejskiego, to insynuowanie pracodawcom, iż „uważają wymagania jego za bolszewickie" jest zwrotem conajmniej wielce nietaktownym i ujawnia chęć jątrzenia, oraz zupełny brak znajomości istotnego stanu rzeczy: Robotnik na wsi jest płatny przeważnie w naturze, tj. w zbożu i mleku, a żądania swoje podnosi w miarę drożenia odzieży w mieście.

Wanda Kadenowa.

„Podbieracze gniazdek" paskarstwa

Jak we Francji znaleziono sposób na paskarzy. — Coś podobnego zdałoby się i u nas. — Tajne gniazda paskarzy odkrywać muszą specjalni łowcy.

(p.) We Francji istnieją ludzie, uprawiający zawodowo tak zwane „podbieranie gniazdek". Ale myliłby się ten, ktoby sądził, że ci podbieracze gniazdek, to te niepoczciwe chłopaki, które wylażą na drzewa myszkują w zaroślach byle dla brzydkiej psoty, czy małego zysku wydrzeć matkę pisklętom, lub podebrać młode ptaszki czy ptasie jajka.

„Podbieracze gniazd", to ludzie bardzo pożyteczni dla państwa, a proceder ich jest najzupełniej legalny. Są oni ni mniej ni więcej tylko **organami ministerstw handlu i finansów**, a mają za zadanie **badać stan interesów poszczególnych kupców i przemysłowców** i to nie tylko zapomocą ksiąg handlowych, do których mają wgląd, ale także **na podstawie zbieranych własnym przemysłem informacji**, pozwalających na odkrycie tych wszystkich

ukrytych spółek, tajnych transakcji,

w księgach nieuwidocznionych a jednak przynoszących w dzisiejszych czasach najznaczniejsze zyski.

Czyli można powiedzieć, że **głównem zadaniem takich podbieraczy jest tropić ukryte przed legalną władzą gniazdka paskarzy wszelkiego rodzaju** i pociągać ich do **oddawania na rzecz skarbu części tak obfitych przez nich składanych „złotych jajek".**

W ostatnim tylko roku, dzięki **instytucji** tych „poszukiwaczy" wpłynęło do skarbu **francuskiego przeszło 600 miljonów franków.**

Kupiectwo nasze skarży się, że wskutek niedokładnych informacji i **pośpiesznej pracy** w Izbie skarbowej wymiar nowego podatku od zysku jest w wielu wypadkach krzywdzący i właśnie **dla uczciwego kupiectwa nadmiernie wysoki**. Być może ale pewnem jest, że z drugiej strony **lwia część zysków uchyla się od świadczeń podatkowych i to ta właśnie z najintratniejszych, nigdzie nie zarejestrowanych interesów paskarskich.**

Gdyby tak rząd nasz poszedł za przykładem Francji i dla ułatwienia sobie zadania oraz w celu umożliwienia rzeczywiście sprawiedliwego wymiaru podatków, dopuścił i u nas do działania takich „poszukiwaczy gniazdek", którzyby

za pewien odstąpiony im procent badali prawdziwy stan finansowy kontrybuentów

i odkrywali te podziemne złote żyły któremi tajnie odpływa siła gospodarcza państwa do zbiorników wyzyskiwaczy...

DR. WŁADYSŁAW HOJNACKI.

Suggestja i hypnotyzm

w świetle dzisiejszej nauki. 7

(Ciąg dalszy)

U jednych i u drugich wszystkie wyobrażenia są mniej lub więcej halucynacjami. Tym halucynacjom brakuje ostrości i dokładności i są ze sobą licho kojarzone, mało ze sobą w związku. Stąd największe głupstwa śnić się mogą lub mogą być brane za prawdę. Wygląda to tak, jakby mózg był częściowo nieczynny, lub w czynnościach swych zahamowany. To są wspólne właściwości snu zwykłego i hypnotycznego, a ich obecność jest znowu najlepszym warunkiem suggestywności. Nawet amnezia występuje po głębokim śnie, jak po hypnozie.

Ale tu się już nieco rozchodzą drogi. W śnie zwykłym wrażenia zmysłowe bywają alegoryzowane, nierówno kojarzone (iluzje) — w śnie hypnotycznym tylko wtedy, gdy medjum zostawione jest samo sobie. W śnie występują braki etyczne i estetyczne, każdy z nas w marzeniach sennych może mordować, kraść itd. — w śnie hypnotycznym może to tylko nastąpić pod suggestją i to nie zawsze. Forel i inni twierdzą, że śpiących zwyczajnym snem, można przeprowadzić w hypnozę, inni jak Hirschlaff temu przeczą, a natomiast podnoszą, że zahypnotyzowany może mówić, chodzić z otwartemi oczami, śpiący zaś tego nie potrafi. Jest jedna jeszcze różnica, a zarazem wybitna charakterystyczna cecha snu hypnotycznego: t. zw. raport. Jest to stosunek, łączność między hypnotyzerem, a medjum. Tak jak hypnoza następuje pod suggestją hypnotyzera, tak też i wszelkie czynności w czasie hypnozy odbywają się na skutek przez niego poddawanych suggestji, nigdy samorzutnie.

Cała hypnoza trwa, aż do obudzenia, znów suggetją hypnotyzera. W głębokiej hypnozie raport ten jest nawet izolowany, t. z. medjum słucha i słyszy tylko hypnotyzera, przyczem — co ciekawsze — słyszy tylko słowa wprost do niego zwrócone, a zwrócone do audytorium, choćby jego dotyczące, są mu obojętne.

Możemy również powiedzieć, że sen hypnotyczny jest snem bardzo podobnym do snu zwykłego, może nawet przejść w niego, ale przecież sztucznie wywołanym, a zatem innym.

Czy hypnoza jest czemś patologicznem, a w szczególności czy jest objawem histerji, jak to niektórzy twierdzą?

Szkoła paryska Charcot'a rozpocząwszy w swoim czasie doświadczenia z hypnotycznie na osobnikach histeryczno-epileptycznych rozpowszechniała opinię, że hypnoza jest objawem histerji, że polega nie tylko na suggestji, lecz, że mogą ją wywołać bez psychicznego czynnika także różne wewnętrzne podniety, oraz, że zdolność do hypnozy ogranicza się tylko do typowych lub utajonych przypadków histerji. Za tą opinią poszło wielu autorów, a to tem bardziej, że i przy histerji trafiają się istotnie przykłady skurczów, porażeń, zesztywnień i zamroczenia świadomości, oraz t. z. ideoplastyczna siła wyobrażeń, czyli przechodzenie wyobrażeń w stany fizyczne. N. p. gdy histeryk pomyśli, że z powodu bólu może mu ręka zesztywnieć — to mu wcześniej czy później zesztywnieje. Dzieje się to przez autosuggestję. To co odróżnia hysterję od hypnozy, t. j. właśnie różnica auto-suggestji od heterosuggestji.

Hirschhoff stanął w pośrodku i dzieląc hypnozę na 2 stadja, hypnozy lekkiej i głębokiej, zaliczył głęboką hypnozę, czyli somnombulizm, do stanów pokrewnych histerji.

Szkoła znów w Nancy, której opinja przyjęła, dziś jest prawie powszechnie i której spostrzeżenia zostały ogólnie sprawdzone, postawiła tezę, że zjawiska hypnozy są naturalne i fizjologiczne, że osobniki histeryczne są wręcz przeciwnie do badań w tym zakresie nieodpowiednie, bo hypnoza ich podnieca, wywołuje u nich autosuggestję i prowadzi w rezultacie do błędnych wniosków, oraz że kluczem do zjawisk hypnotycznych jest jedynie suggestja osób drugich. Wyrazem tej opinji jest sławne wypowiedzenie się De boeuf'a:

„Il n'y a pas d'hypnotizme, il y a que de la suggestion"!

Z tych samych źródeł i powodów, które łączą hypnozę z histerją, pokutuje jeszcze tu i ówdzie opinia, że najpodatniejszemi na suggestję i hypnozę są osoby bardzo nerwowe, albo wprost histeryczki. Dziś jest już powszechnie wiadome w nauce, że jest wprost przeciwnie. Najmniej nadają się do tego właśnie nerwowi, sceptycy, hypochondrycy, histerycy i umysłowo chorzy. Oporność ich na suggestję polega głównie na autosuggestjach, do których są skłonni, a które z tych razach są wielką przeszkodą.

(C. d. n.)

Losowanie nagród „Szarady Noworocznej".

Ubiegłej niedzieli odbyło się losowanie nagród za rozwiązanie Szarady Noworocznej „Gazety Porannej".

Udział w losowaniu wzięło osobiście około 1500 osób, w tem bardzo wiele z prowincji. Ze względu na to, że sala administracyjna wszystkich nie mogła pomieścić, a w dodatku w ostatniej chwili zarządzono rekonstrukcję gmachu i niektóre ubikacje są podstemplowane, celem uniknięcia ścisku i możliwego wypadku, do wnętrza wpuszczono zaledwie około 300 osób. Reszta musiała wynikku oczekiwać na ulicy. To też każdy numer wyciągniętego z urny losu natychmiast był wystawiany w oknie administracji.

W czasie tej uroczystości przygrywała orkiestra kolejowa pod batutą kapelmistrza p. Jana Kohouta.

Również zaznaczyć należy, że wiele listów ze zgłoszeniami, które nosiły pieczątki z datą 12. b. m., poczta doręczyła nam w czasie losowania, wobec czego tych zgłaszających się nie można było objąć odbywającym się już aktem losowania. To też wczoraj odbyło się w redakcji dodatkowe losowanie, do którego wydawnictwo „Gazety Porannej" przeznaczyło jeszcze 20 nagród.

Wynik obu losowań podamy w jutrzejszym numerze „Gazety Porannej".

Czy emeryci również otrzymają podwyżki za styczeń?

(p). Związki urzędnicze w walce o swoje prawa do życia, w ostatnich czasach, a przedewszystkiem na odbytym w jesieni z. r. wiekim kongresie, z całym naciskiem zaznaczyły, że regulacja płac urzędniczych winna iść równolegle z podwyższeniem poborów dla emerytów, wdów i sierót i w powziętych wówczas rezolucjach żądanie to bardzo silnie zaakcentowano.

Niestety, w praktyce nie widzimy żadnych pozytywnych rezultatów w tej mierze. Nie mówiąc już o tem, że niejednokrotnie znalazło wyraz w prasie, że wypłaty emerytur zalegają i następują tylko partjami — ale i z emerytów którzy wreszcie doczekali się swojej wypłaty, otrzymują łącznie ze wszystkiemi wyrównaniami, tak niesłychanie mało, że to nie stoi w żadnym stosunku nawet do — również zresztą nieproporcjonalnie do obecnej drożyzny — skromnych podwyżek dla urzędników czynnych. Ponieważ zaliczki, zapomocą których następuje wypłata pensji emerytalnych, zawierają tylko kilka enigmatycznych skrótów, przeto emeryci właściwie nigdy nie wiedzą, ile dostają pensji, ile wynoszą dodatki i wedle jakiej normy wymiar nastąpił. To jedno wiedzą, że za przeciąg kilku miesięcy wyrównania, oraz bieżąca pensja razem, nie mogą im zapewnić nawet tygodnia najmarniejszej wegetacji.

Obecnie znowu donoszą z Warszawy, że na Radzie ministrów mają być w bieżącym tygodniu rozpatrywane projekty podwyżki poborów urzędniczych za miesiąc styczeń. Ale ani słowa wzmianki niema, czy ta podwyżka obejmie także pobory emerytalne?

Głucho też o tem było w relacjach delegacji związków urzędniczych, wysyłanych w ostatnich czasach do Warszawy. Dlatego zapytać należy, czyżby tak silnie i sprawiedliwie znaznaczona solidarność urzędników czynnych z emerytami miała być tylko ogniem bengalskim, uświetniającym publiczny wiec i czyżby wówczas postanowiona akcja z biegiem czasu osłabła w swoim wigorze?

W komisji dla sprawy poborów urzędniczych zasiadają również delegaci Związków urzędniczych i do tych przedewszystkiem apelują niesłychani nędzarze, odarci ze swoich najsłuszniejszych praw, emeryci państwa polskiego, aby dotrzymali obietnic, danych przez Związki, aby między sprawą poborów dla urzędników czynnych a poborami emerytalnymi przeprowadzili jak najściślejsze iunctim.

Nie zapominajcie panowie delegaci i panowie referenci, że sprawa emerytów, to sprawa przyszłości każdego z was, waszych żon i waszych dzieci. A ci nędzarze, którzy może jeszcze do dziś, do wczoraj resztkami sił, cudzą pomocą, czy wysprzedaniem zabytków lepszych czasów, utrzymali się przy życiu i bronili przed szybszą czy powolniejszą śmiercią głodową, już jutro mogą pójść na dno ku wiecznej hańbie naszego państwa i społeczeństwa, które obojętnem okiem na to bezprawie patrzy.

Z DNIA.

IDŹ ZŁOTO DO ZŁOTA.

Tłum statystyczny... może mniej ich było,
Lecz któż ich zliczyć może w takim tłumie
Ach dojść do fantów! Chyba tylko siłą.
Gdy ktoś z policją zgodzić się nie umie

Na numer setny czeka tyle gości,
Bo każdy wygrać chciałby jak najwięcej.
Tłum ryknął! nie ma już sprawiedliwości:
Pan z Borysławia wygrał sto tysięcy.

Nemo.

TELEGRAMY.

NOWY RZĄD PRZEDSTAWI SIĘ W PIĄTEK SEJMOWI.

Warszawa. (AW). Dzisiejsze dzienniki donoszą, że gen. Sikorski zdecydował się przedstawić Sejmowi nowy rząd i program na piątkowem posiedzeniu Sejmu, ponieważ szczegółowe omówienie kwestji finansowej w ekspose wymaga czasu dla odbycia konferencji z min. Grabskim.

ZASADNICZE POSTULATY ZW. LUD. NAR.

Warszawa. Tel. wł. (m) Rada naczelna Zw. Lud. Narodowego odbyła posiedzenie, na którem wysłuchano referatu prezesa dr. Głąbińskiego o sytuacji politycznej i przebiegu prac parlamentarnych oraz referatu pos. Marjana Seydy, poczem uchwalono wezwać klub parlamentarny do **nieugiętej walki o narodowość państwa polskiego**, stwierdzając, że o losach państwa tylko polska większość może rozstrzygać. Rezolucja stwierdza że skuteczność naprawy gospodarki państwowej jest możliwa jedynie drogą powołania rządu opartego o stanowczą większość sejmową, dlatego też **ZLN. stanie w konsekwentnej i stanowczej opozycji wobec każdej próby utworzenia większości przy pomocy obcych narodowości.**

Z. L. N. WYPIERA SIĘ NOWEGO MINISTRA SKARBU.

Warszawa. Tel. wł. (m) Zarząd główny Związku Ludowo Narodowego ogłosił oficjalny komunikat, w którym stwierdza, że p. Wł. Grabski obecny minister skarbu nie jest członkiem ZLN. **i przyjął tekę ministra skarbu wbrew opinji decydujących czynników ZLN.**, dlatego też za udział p. Grabskiego w obecnym gabinecie **ZLN. nie ponosi żadnej odpowiedzialności.**

NADESŁANE.

Olbrzymi proces bolszewików wołyńskich.

76 OSKARŻONYCH, 173 ŚWIADKÓW. — PROCES POTRWA MIESIĄC.

Łuck. (PAT.) 23. bm. rozpoczyna się w sądzie okręgowym w Łucku **wielki proces polityczny przeciw organizacji bolszewickiej** na terytorjum państwa polskiego. Oskarżonych jest **76 komunistów, agentów bolszewji, między innymi duża ilość inteligencji polskiej, ukraińskiej, rosyjskiej i żydowskiej.** Zawezwano 173 świadków. — Bronić będzie z urzędu 22 adwokatów. Nadto przyjechać mają adwokaci warszawscy. **Proces ma potrwać miesiąc.**

KRONIKA.

—o—

OLBRZYMI WZROST DROŻYZNY W GRUDNIU

Główny Urząd statystyczny orzekł, że wzrost kosztów utrzymania rodziny, złożonej z 4 osób, w miesiącu grudniu we Lwowie, wzrósł w stosunku do listopada o 26·7 proc.

--o—

Nie będzie monet metalowych. Ministerstwo skarbu zaniechało obecnie projektu wypuszczenia monet metalowych a to z powodu niesłychanej deprecjacji waluty co uczyniłoby wypuszczenie takich monet nieaktualnem. Monety te miały być wypuszczone na ilości 20, 50, 100 i 500 marek.

Nie będzie podwyżki akcyzy od cukru. Min. skarbu komunikuje: Wobec ukazujących się notatek o zamierzonej rzekomo w najbliższym czasie podwyżce akcyzy od cukru, wyjaśnia się, że mogłaby ona nastąpić tylko w drodze ustawy sejmowej. Min. skarbu do dziś dnie podobnego projektu sejmowi nie przedłożyło.

Osobne przedziały dla kobiet. Ministerstwo kolei wydało rozporządzenie, aby w pociągach kolejowych rezerwowano osobne przedziały dla kobiet. Do przedziałów tych nie wolno pod żadnym warunkiem wpuszczać mężczyzn. Przedziały te przeznaczone zostałyby dla kobiet samotnych

Telefon bez drutu przez Atlantyk. Wczoraj odbyła się pierwsza próba zastosowania telefonu bez drutu między Londynem a Nowym Jorkiem. W Londynie słuchało około 60.000 ludzi, a rozmowa była tak wyraźną, jak przez zwyczajny telefon. Jeden ze słuchaczy sen. Marconi wyraził nadzieję, że telefon bez drutu rozwinie się nadzwyczajnie w krótkim czasie.

(jb.) **„Za dawnych dobrych czasów"**, operetka Roberta Stolza, wystawiona wczoraj po raz pierwszy w Teatrze Nowości ma zapewnione powodzenie dzięki tej muzyczce, sympatycznemu librettu, nadzwyczaj starannej reżyserji (Tatrzański) i doskonałej grze artystów, wśród których palmę pierwszeństwa dzierży wiośniano - urocza Rapacka. Bliższe szczegóły podamy w najbliższym numerze.

(d.) **Kosztowne pączki.** Już niejednokrotnie skarżono się publicznie na cukiernię Hieronima Welza przy ul. Akademickiej l. 5, w której uprawia się bezwstydne zdzierstwo za ciastka i napoje. Z tego nic sobie nie robi p. Welz, będąc zdania „drżyj łyko, póki się da". Z dnia wczorajszego znowu mamy do zanotowania następujący fakt, o którym doniósł do redakcji p. prof. Kacprowski Oto za 6 pączków zapłacił 1800 marek, czyli po 300 marek za pączek, gdy w innych pierwszorzędnych cukierniach pobierają po 200 mk. Celem udokumentowania tego niesłychanego zdzierstwa wytwarzania drożyzny prof. Kacprowski zażądał rachunku, który własnoręcznie napisany przez p Welza znajduje się w naszej redakcji.

Świętokradztwo w archikatedrze. Stanisław Baczyński, kościelny rz.-kat. archikatedry doniósł o kradzieży przez nieznanego na razie osobnika pluszowego nakrycia z jednego ołtarza w katedrze

Zuchwały złodziej kieszonkowy. Osławiony złodziej kieszonkowy Jan Nowicki skradł onegdaj w pociągu kolejowym na stacji Jamnica w towarzystwie swego wspólnika nieznanemu mężczyźnie portfel, w którym znajdował się czek opiewający na pareset tysięcy marek. Na krzyk uczynony przez poszkodowanego, rozpoczął komisarjat kolejowy w Stanisławowie natychmiast poszukiwania. Po krótkiem poszukiwaniu znaleziono go ukrytego między wagonami, a w chwili gdy posterunkowi zbliżyli się do niego, wyjął Nowicki ostry nóż, broniąc nim do siebie przystępu. Obezwładniono go jednak szybko i osadzono w więzieniu. Zbrodniarz będzie odpowiadał przed sądem okręgowym o zbrodnię gwałtu publicznego.

Ujęcie złodziei z maszyną do pisania. W czasie specjalnej obławy wpadli wczoraj w ręce policji w jednym z domów przy ul. Kordeckiego dwaj złodzieje maszyn do pisania, Krysta Mieczysław i Michał Włodziński. Maszynę syst. „Continental" nr. 208,777 na widok policji rzucili na ziemię, tak, że uległa ona częściowemu zepsuciu. Złodzieje ci są podejrzani o cały szereg kradzieży innych maszyn do pisania we Lwowie. Śledztwo prowadzi V. komisarjat.

Tajemnicze zniknięcie wiejskiej dziewczyny. Katarzyna Biszkowiecka licząca lat 13 pełniąca obowiązki służącej u N. Kwiatkowskiego, maszynisty kolejowego w Stanisławowie wydaliła się jeszcze na święta Bożego Narodzenia z domu swego chlebodawcy i dotąd nie wróciła. Jak się zdaje, padła dziewczyna ofiarą jakiejś zasadzki ze względu na jej młodociany wiek i nieznajomości stosunków mieskich. Za wymienioną wdrożono poszukiwania.

Szwedzko - holenderski reporter na występach we Lwowie. Nejaki Oswąld von Loss — podający się za reportera pism szwedzkich i holenderskich, żył szeroko we Lwowie. Mieszkał on stale w hotelu George'a i na punkcie ubierania się był sabarytą. Od dłuższego czasu zwodził krawca Freunda r. Brucka, zamieszkałego przy ul. Skarbkowskiej, z zapłatą około 2 miljonów mk., tak, że wreszcie poszkodowany krawiec zwrócił się do policji. Oszukańczego reportera na razie przyaresztowano. a dalsze zapewne jego grzechy wywlecze na światło śledztwo.

„Oddaj buty"! Na Kazimierza Klusowicza, niosącego parę butów, napadł na drodze z Bóbrki do Chlebowic jakiś opryszek z okrzykiem: „Oddaj buty!" Kiedy Klusowicz nie uczynił żądaniu bandyty zadość, pchnął go ów nożem w pierś. Na szczęście nóż przebił tylko wierzchnie okrycie, nie raniąc napadniętego, tak, że ten zdołał wydobyć swój nóż i bandytę pchnął nim tak skutecznie w bok, że ten zachwiał się i z jękiem upadł. Na krzyk ranionego wyskoczył z krzaków jego kolega. Jednakowoż mimo pościgu udało się Klusowiczowi ujść z butami cało. Na miejsce wysłał okr. Urząd śledczy wywiadowcę z psem.

Złoty połów. Przod. policji Mazur miał wczoraj szczęśliwy dzień. Najpierw udało mu się schwytać Abrahama Weiningera, zamieszkałego przy ulicy Niemcewicza 5. na nieczystej transakcji walutowej i zakwestjonował u niego 140 dolarów amer. W kilka chwil później na czarnej giełdzie przytrzymał Izę Königsbergera, kupca z Brzozdowic, u którego policja zakwestjonowała przeszło kilogram złotych monet, a to: austrjackich, francuskich, niemieckich etc.

Tragiczny wypadek na ślizgawce. Pod Tadeuszem Bulkiewiczem, 14-letnim uczniem gimnaz., zamieszkałym przy ul. Św. Marcina 20, załamał się onegdaj lód na stawie Kisielki i młody chłopak poszedł na dno. Mimo natychmiastowej pomocy wyciągnięto już tylko zimne zwłoki.

Marna zdobycz bandytów. Na granicy powiatów przemyskiego i mościckiego napadli trzej uzbrojeni bandyci na Franciszka Piekułę z Rodatycz i pod groźbą użycia broni obrabowali go z 9.000 mk. i wiktuałów. które miał przy sobie. Śledztwo w toku.

Pożar. Wczoraj wieczorem wybuchł w domu przy ul. Ormiańskiej 16 ogień kominowy, który zniszczył, złożone na strychu meble i towar biura spedycyjnego „Transit" wartości 1 miljona marek. Ogień ugasiła straż pożarna.

„Małkę Szwarcenkopf", sztukę w 5 aktach Gabrjeli Zapolskiej odegra sympatyczne koło dram. im. Gabrjeli Zapolskiej dziś we wtorek dnia 16. stycznia w sali przy ul. Szaszkiewicza 5. Początek o godz. 7 wieczorem.

Zboże, kiełkujące po trzech tysiącach lat.

Uczeni uważają za bajkę twierdzenie, że zboże znalezione w grobowcach faraonów egipskich, może kiełkować, choć leżało przez trzy tysiące lat w zamknięciu.

A jednak twierdzenie to niekoniecznie musi być bajką, skoro istnieją przykłady kiełkowania takiego zboża zupełnie autentyczne. Tak np. życiorys archeologa angielskiego, Johna Mac Gregora, ogłoszony w 1894 r., wspomina, że uczony ten, znalazłszy w sarkofagu, przywiezionym z Egiptu, a liczącym około 2600 lat, po otwarciu go, 4 ziarnka owsa, zasadzi 2. **Jedno z nich wzeszło i wydało kłos o 12 ziarnach.** Dwa pozostałe ziarna, zakiełkowały także, ale nie wydały kłosów.

Dalej prof. Penrose Williams z uniwersytetu w Edymburgu, zasadził ziarna, znalezione w przedhistorycznem osiedlu w Kornwalji, zamknięte w urnie. Ziarna te musiały spoczywać w tem miejscu ze trzy tysiące lat, a pomimo to **zakiełkowały i wydały rośliny.**

Piękna więc legenda o żywotności ziarna zbożowego **może być prawdziwa.**

Klejnoty carów w trumnie amerykańsk. marynarza.

Z Nowego Jorku donoszą, iż krążą tam pogłoski, jakoby klejnoty koronne cara, wartości około 4 miljonów dolarów, zostały **przemycone**, przez agentów rządu sowjeckiego **do Stanów Zjedn.** Klejnoty te zostały umieszczone we Władywostoku na jednym z okrętów handlowych.

W czasie drogi do Ameryki **wybuchł zatarg między marynarzami** i jeden z nich miał klejnoty te **schować do trumny amerykańskiego marynarza.** Kiedy okręt przybył do Nowego Jorku, **marynarz ten został pochowany, tak że nie było czasu klejnotów tych wydobyć z trumny.** Policja amerykańska zarządziła śledztwo i w rzeczywistości na cmentarzu w Brooclynie znaleziono grób, na którym było wypisane nazwisko właściwe tego amerykańskiego marynarza Czy klejnoty odnaleziono, dotychczas niewiadomo.

Operowa diva, uwielbiana piękność i złodziejka w jednej osobie.

(p.) Policja budapeszteńska odkryła niedawno niezwykłą sensację, przy fakcie tak na pozór codziennym jak aresztowanie złodziejki. Na skutek doniesienia jednej z zamożnych rodzin arystokratycznych wszczęto poszukiwania za służącą, która ulotniła się ze służby, zabrawszy bardzo cenne kosztowności, dywany perskie oraz dzieła sztuki.

Policji udało się odszukać złodziejkę, ale tu dopiero nastąpiła sensacja. Okazało się, że służącą - złodziejką była **znana i wielbiona w swoim czasie w Budapeszcie i innych miastach Europy dla swej niezwykłej urody i talentu śpiewaczka operowa Małgorzata Kilhofer - Udvardi.**

Po wojnie przybyła ze znacznym, kilkumiljonowym majątkiem do Budapesztu i tu się osiedliła. Jednakowoż przewroty, walutowe i wystawne życie, **szybko pochłonęły fortunę. Wtedy była diva wpadła na pomysł wstępowania na służbę do bogatych domów, które potem okradała przy lada sposobności.**

Dnia 14-go b. m. odbył się we Lwowie Ślub Dr. Marcina Somersteina z p. Stefanią Klinger.

„ARMA" magazyn broni, — Lwów, Lindego 9 zawiadamia, że j z nadeszła z pierwszorzędnych fabryk zagranicznych **Broń myśliwska.** Amunicja i przybory myśliwskie zawsze na składzie w wielkim wyborze.

Koło dram. im. Zapolskiej zaznacza, że p. Emil Janusz Igel na afiszach mylnie został określony jako artysta „Młodej Scenki", gdyż jest on uczniem szkoły dramatycznej. 367

Z teatrów.

„Czy jest co do oclenia?" W okresie karnawałowej zabawy Teatr Mały występuje we czwartek z premjerą doskonałej farsy francuskiej Hennequina pt. „Czy jest co do oclenia?". Rzecz ta, zrobiona jest z iście francuskim szampańskim humorem i nieporównaną techniką pisarską, która nie daje czasu do namysłu nad karkołomnemi sytuacjami i dowcipami. Główne role grają pp. Rowińska, Łozińska. Niemirycz oraz młoda debiutantka p. Dalkówna. Z mężczyzn pp. dyr. Czarnowski (rolę tę grać będzie następnie p. Tartakowicz), Brzeski, Okornicki, Orzechowski i Dębowicz.

TEATR WIELKI.

Wtorek, 16. stycznia o godz. 7 „Lohengrin", opera w 4 aktach R. Wagnera.

Środa 17. stycznia o godz. 7 „To co najważniejsze" komedja w 4 aktach Jewreimowa.

Czwartek 18. stycznia o godz. 7 „To co najważniejsze" komedja w 4 aktach Jewreimowa.

Piątek 19. stycznia o godz. 7 „Lakme" opera w 3 aktach Delibesa (gościnny występ St. Korwin Szymanowskiej).

Sobota 20. stycznia o godz. 3'30 „Bracia Lerche" komedja w 3 aktach Asnyka.

TEATR MAŁY.

Wtorek 16. stycznia o godz. 7 w. „Jastrząb" sztuka w 3 aktach Croisseta.

Środa 17. stycznia „Sublokatorka" krotochwila w 3 aktach Siedleckiego.

Czwartek 18. stycznia „Czy jest co do oclenia?" farsa w 3 aktach Hennequina i Webera (premiera).

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek 16. stycznia o godz. 7 „Za dawnych dobrych czasów" operetka w 3 aktach Stolza.

Środa 17. stycznia „Za dawnych dobrych czasów" operetka w 4 aktach Stolza.

Nowy program „Ula": Skech fantastyczny „Dyabeł i kobieta"; farsa Prevosta „Aj to pech"— tylko dla dorosłych; duet taneczny Vily Brix z partnerką i część koncertowa. 8311

Teatr artyst.-liter. „Bagatela", Rejtana 3. Program od wtorku 16-go stycznia br. Część I.: „Mask", prolog pióra Z. Żywickiego. Część II.: Mina Mirowska, B. Kamiński, M. Mirski, Rodzeństwo Godlewscy. Część III.: „Wysoki gość", żart sceniczny. Część IV.: „Pan Rot, pan Weiss i pan Grin", farsa. Początek o godz. 8 wieczór. 8312

Ekonomista.

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

Lwów, 15 stycznia.

Zainteresowanie na targu papierów dywidendowych olbrzymie. Kursa początkowo silnie zwyżkowe, przy końcu znacznie słabsze. Różnica kursów po kilkanaście tysięcy punktów.

Chodorowskie z 75000 awansowały stopniowo na 78000, potem przy licznych wahaniach ustaliły się przy kursie 76000 (w Krakowie 74000 do 80000). Oikos 70000, potem 68000. Gafoto przejściowo 10500, zakończyła 9500, nieer. 8000. Zieleniewki z 70000 awansował na 75000 (w Krakowie 63000 do 68000). Polska nafta zyskała 4200 punktów i doszła do 10000, pod koniec osłabła się na 8000 (w Warszawie 5400 do 5800). Ćmielów bardzo silnie zwyżkowy, zyskał 25000 punktów i przeszedł w górę na 65000, pod koniec tylko 60000, nieef. 57000. Browary rozpoczęły kursem 130.000, doszły do 145.000, pod koniec osłabiły się na 125.000. Parowozy przejściowo 16500, zakończyły 14500, nieef. 14250 (w Krakowie 11000). Karpalit podrożał o 4000 punktów, pod koniec płacono 14500. Polski Glob 1200. Pol Tow. Budowl. 9000. potem 9500. Siersza el. poszukiwana, przy słabej podaży, zyskała 2750 punktów i poszła na 9500, nieef. 8000 (w Krakowie 6400). Pocisk spadł na 7000. FIiTH. 3000, potem 3200 (w Krakowie 3300). Pezte awansował o 2300 punktów, płacono do 7000. Poza giełdą transakcje w Jaworznie po 660.000, w Gazach ziemnych po 270.000.

Bank Hipoteczny silniejszy, 2100. Bank Przemysłowy zakończył 3150. Pow. Bank Kredyt. notował 700. Ziem. Bank Kredyt. 2400.

Waluty bardzo silne. Obroty małe.

Dolary 22.750 (w Warszawie 22 500 do 22.750. w Krakowie 23.500 do 23 700). Zurych z 4100 awansował na 4340 (w Warszawie 4325 do 4360). Praga początkowo mocniejsza, obniżyła się na 652 i pół (w Warszawie 647 do 665, w Krakowie 665). Londyn pod koniec tańszy, 104 000 (w Warszawie 104.500 do 107.100). Berlin ustalił się przy kursie 2.10 (w Warszawie 2.05 do 2.06, w Krakowie 2.06). Paryż pod koniec 1590 (w Warszawie 1570 do 1610). Medjolan 1140. potem 1090. Wiedeń u nas i w Warszawie 33.75, Belgja 1470 (w Warszawie 1630). Płacono za korony czeskie 650.

Tendencja w akcjach chwiejna, w walutach silnie zwyżkowa. Usposobienie bardzo silne.

GIEŁDA NIEOFICJALNA.

Przez całą niedzielę i poniedziałek rano tendencja zniżkowa, dolary spadły o 2000 mk. Popołudniu nastąpiła zwyżka i cena tychże podniosła się o 1000 punktów. Na marki niem. zniżka. Obrót bardzo ożywiony.

Dolary amer. 25500 do 25600, 1-ki i 2-ki 25400 do 25500, dolary kan. 25300 do 25400, 1-ki i 2-ki 23200 do 23300, marki niem. 2.37 do 2.38, setki 2.20 do 2.25, drobne 2 do 2.15, kor. czeskie 635 do 640, drobne 600 do 620, leje 110 do 112, drobne 105 do 108, austr. tys. now. em. 2000 do 2200, austr. tys. star. em. 4800 do 4900, setki 200 do 220, setki star. em. 470 do 480, 50 kor. 80 do 90, 20 kor. 40 do 45, 10 kor. 20 do 22, 1-ki i 2-ki 0.60 do 0.80, ruble 5-setki 1.10 do 1.15, setki 14 do 15, setki zwykłe 1.05 do 1.10, 25 rbl. 1.05 do 1.10, 10 rb. 1 do 1.05, drobne 0.50 do 0.60, dumskie tys. 20 do 25, 250 rbl. 15 do 18, karbowańce 0.90 do 1.05, hrywny 1.10 do 1.20, franki fr. 1400 do 1500, funty 93000 do 94000, franki szw. 4000 do 4200.

Złoto: 20 kor. 86000 do 87000, 20 frank. 83000 do 83500, 20 mark. 89000 do 90000, 10 rubli 105000 do 107000, dolary 19000 do 20000.

Srebro: kor. austr. 1670 do 1680, 5 kor. 8550 do 8650, floreny 4300 do 4400, ruble 7200 do 7300, kopiejki 31 do 31 i pół, dolary amer. 11800 do 12200, dolary kan. 10800 do 11100, leje 1660 do 1670, austr. stempl. 27 do 27 i jedna czwarta, austr. przekazy 27 i pół do 28.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków. (PAT). Akcje: Polskie Towarz. handl. 3000; Pharma 13000; Żegluga polska 475; Polski Glob 750; War. spół. bud. par. 9000; Zieleniewski 60000; Cegielski 75000; Trzebinia fabr. masz. 24000; Pocisk 6000; Automotor 3000; Ćmielów 38000; Bank przem. 2800; Impex 400; Górka 55000; Siersza górnicza 50000; Tepege 32000; Fabr. przet. tł. Trzebinia 30000; Pezet 4000; Polska Nafta 55000; Oikos 75000; Strug 6500; Krakus 65000; Rafin. Chodorów 70000; Elektrownia Siersza 5500.

Waluty i dewizy: Dolary St. Zjedn. 23700; franki szwajcarskie 4450; funty szterl. 110000; marki niem. 2.10; kor. austr. 0.34; czechosłowackie 655; liry włoskie 1250; floreny holenderskie 9400.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (Tel. wł.) (m) Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej kursa dewiz i walut zagranicznych notowane były zwyżkowo za wyjątkiem marki niemieckiej. Obroty papierami publicznemi ograniczone. Obroty akcjami małe przy tendencji zniżkowej.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (PAT) Waluty i dewizy: Dolary St. Zjedn. 22500; funty szterl. 104500; franki francuskie 1575; belgijskie 1430; marki niemieckie 2.12 i pół.

Czeki: Belgja 1450; Berlin 2,05; Holandja 9550; Londyn 104500; N. Jork 22400; Paryż 1570; Szwajcarja 4350; Wiedeń 0.33 i trzy czwarte; Włochy 1100; Praga 647.

Akcje: Bank dysk. warsz. 32000; Bank handlowy Warszawa 37000; Bank kred. Warszawa 9500; Bank zachodni 208000; Bank Spół. zar. w Poznaniu 14000; Bank polski przem. Lwów 2850; Wildt i Ska 18500; Kijewski i Schoice 57000; Warsz. Tow. Fabr. cukru 500000; Firlej 7600; Warsz. Tow. kop. węgla 104750; Lilpoop Rau i Loew. 81000, Orthwein i Karasiński 10000; Rudzki i Ska 37000; Starachowice 44000; Modrzejowskie Zakl. 69000; H. Cegielski 76000; Pocisk 4900; Rhon i Zieliński 18650; Żyrardów 140000; Borkowski 6600; Bracia Jabłkowscy 10750; Warsz. Tow. trans. i żegl. 3100; Polska Nafta 5300; Bracia Nobel 16400; Łazy 45000; Zieleniewski 59000; Warsz. spół. bud. par. 8500; Siła i Światło 7000; Majewski 27500; Lenartowicz 5450.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT). Kursa końcowe: Berlin 0.04 i trzy czwarte; Holandja 210 i pół; N. Jork 531; Londyn 24.82; Paryż 36.90; Medjolan 26.30; Praga 15.20; Budapeszt 0.20 i pół; Bukareszt 3; Belgrad 5.30; Sofja 3.55; Warszawa 0.02 i pięć ósmych; Wiedeń 0.0075; Austr. kor. stempl. 0.0076.

WYJAŚNIENIA I PORADY w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracyi Lwów, Sokoła 4

OGŁOSZENIA

ODDZIAŁ DLA OGŁOSZEŃ otwarty cały dzień do godziny 7-mej wieczorem bez przerwy.

NAUKA I WYCHOWANIE

Nauczyciel(ka) rysunków poszukiwany na godziny wieczorne. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Porannej“ pod „N. K.“. 348

Wyższego wykształcenia, literatury, udziela sympatyczna pani, ulica Kleparowska 4, II p. 349

Wpisy na nowy kurs, obejmujący buchalterję, rachunki, korespondencję, technikę handlu, stenografję przyjmują do 15. bm. od 5—8 Konces. Kursa Handlowe dla dorosłych, Łyczakowska 34. 359

POSADY I PRACE

Kucharki tylko do gotowania poszukuję zaraz. Pracownia galanteryjno-skórzana, Lwów, plac Bernardyński 2a. 30

POLAK młody, energiczny, zdolny organizator z praktyką w rozmaitych gałęziach handlu i przemysłu, władający kilkoma językami, rezerwowy oficer gospodarczy, właściciel kilku realności i przedsiębiorstw przemysłowego, będącego na razie w zarządzie państwowym, obejmie posadę kierownika lub sekretarz w większem przedsiębiorstwie handlowem lub przemysłowem. Zgłoszenia pod „Energja“ do Generalnej Ekspedycji Ogłoszeń M. T. Krzysztofowicza, Szkoła 83?

Kawaler na prowincji poszukuje zręcznej, zdolnej kucharki. Warunki korzystne. Zgłoszenia „Leśnik“ do Administracji. 308

Poszukuje się ogrodnika kawalera lub żonatego z małą rodziną. Zgłosić się Lwów, ulica Sykstuska 43, lewy parter. 307

Poszukiwani do natychmiastowego przyjęcia: Biegła stenotypistka polsko - niemiecka. — Manipulant leśny do odbioru drzewa. — Woźny do biura. — Zgłaszać się osobiście od 9 do 13 godz. Tow. Buk — ul. Sykstuska 44. 343

Pierwszorzędny Zakład dentystyczny poszukuje lekarza lub lekarki dentystki. Zgłoszenia Biuro ogłoszeń Sokolowskiego, Jagiellońska 7 pod „Lekarz“. 364

Osoba starsza, zdrowa, szuka posady pielęgniarki, bony, zarządu domu, kuchni, poleca Łubkowska, Obozowa 5, parter. 357

Dyplomowany absolwent wiedeńskiej akademji eksportowej, władający językiem polskim, niemieckim, francuskim, angielskim i włoskim, obecnie zajęty jako naczelny buchalter instytucji finansowej, zmieni posadę. Zgłoszenia pod „Dyplomowany“ Adm. 336

Pomocnicza siła potrzebna, pismo maszynowe polskie, niemieckie. Dzbański. Kochanowskiego 44. 339

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Tokarnie. Wiertarki. Sztancy. Strugarki. Piły taśmowe. Heblarki. Gryzerki. Gatry. Lokomobile. Motory. Żelazo. Stal. Blacha. Szyny. Trawersy. Transmisje. Pasy po cenach konkurencyjnych poleca „Pilot“ Lwów, Batorego 4. 7396

Kwiaty balowe srebrne, złote, kapelusze wieczorowe poleca **Topolnicka, Kopernika 1.** 193

Walce i kamienie młyńskie poleca **M. STEINHAUS LWÓW, KRASICKICH 18 A.** 8227

Kamienica II-piętrowa okazyjnie do sprzedania. Tylko poważne zgłoszenia. Kaźmierzowska 29, parter. 32.

Kamienie młyńskie, kaspry, cylindry, motory, turbiny transmisje, pasy, po cenach przystępnych poleca „Pilot“, Lwów, Batorego 4. 728

Fortepiany krótkie pierwszorzędnych firm najnowsze konstrukcji sprzedam, przyjmuję stare za dopłatą. Zamiana. Hinak, Pańska 21. 8295

Zarząd dóbr Nadyby p. Nadyby-Wojutycze kupi kocioł Cornwalla z armaturą 50—60 m. pow. ogrz. komin 20-metrowy średnicy 60 cm. Używane ale w dobrym stanie. 8304

Zarząd Dóbr Koropiec, poczta loco kupi prasę do słomy do popędu maszynowego w dobrym stanie. 363

Okazja! Najładniejsza kamienica 3-piętrowa zaraz do sprzedania. Wiadomość Grunwaldzka 1, od 3—5. 351

Kamienica komfortowa na Zyblikiewicza, chrześcianowi do sprzedania. Wiadomość tylko 3 dni Hotel Georgea pokój 54 od 4—5 popoł. 346

Wykwintna palisandrowa jadalnia okazyjnie do sprzedania u firmy Krykiewicz, Zamarstynów, ul. Lwowska 29. 341

Kupię fabrykę chemiczną. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Porannej“ dla „Inżyniera“. 342

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Mieszkanie 4—5 pokoi z komfortem poszukuję od zaraz, okolica obojętna. Oferty pod „Bankowiec“ do Adm. „Gazety Por.“ 329

Mieszkanie 4—5 pokoi z komfortem poszukuję od zaraz, okolica obojętna. Oferty pod „Bankowiec“ do Administracji „Gazety porannej“. 329

Wynajmę 2—3 ubikacje warsztatowe dla przemysłu artystycznego. Zgłoszenia z podaniem warunków nadsyłać do Administracji pod „L. B.“ za okazaniem kwitu inseratowego. 345

Poszukuję pokoju kawalerskiego, umeblowanego. Oprócz wynagrodzenia udzielę lekcji w zakresie handlowym. Zgłoszenia do Administracji pod „Słuchacz Wyższej Szkoły dla Handlu Zagranicznego“. 347

ROZMAITE

Tkackie płochy, wicielnice, czółna dostarcza M. Głaszkowski, Łódź, Pańska 23. 8078

Dostawa piasku S. Kwiatkowska, Lwów, Krupiarska 21. 282

Wspólnika z większym kapitałem dla rozszerzenia interesu poszukuje dom handlowy. Oferty pod „Szybki obrót“ do Administracji. 8300

Panowie! Kapelusze męskie przerabia najtaniej i najstaranniej na najnowsze fasony jedynie Pierwsza krajowa fabryka kapeluszy Rudolf Neuwelta, Lwów, Batonowa 3, Składnice: plac Marjacki 8, Kuźniarzowska 25, Gródecka 72 2?3

Poważne przedsiębiorstwo z całym inwentarzem do odstąpienia na korzystnych warunkach. Zgłoszenia do Admin. pod „Zapewniony byt“. 350

Zginął wilczur, psyche, znalazcę wynagrodzę za przyprowadzenie lub wskazanie, Sadownicka 34. 353

25 proc. taniej wykonuję robotę kuśnierską. Ulica Zamkowa 1. 356

Panią, która 11 bm. odebrała w chemicznej pralni przy ulicy Akademickiej 25, cudze spodnie jasne pryczezy, uprasza się o zwrot, gdyż firma narażona będzie na wielką stratę. 323

Panią w żałobie, która 9 bm. wieczorem przechodząc Akademicką, zwróciła uwagę, weszła do jednej z kamienic przy ul. Mikołaja, proszę o podanie sposobności poznania. Okazicielowi banknotu 10-tys. A. 9428964 Adm. „Gazety Porannej“ 325

Na karnawał

Wielką wypożyczalnię peruk teatralnych i redutowych poleca

JAN STAWIARZ

FRYZJER męski, damski charakteryzator we Lwowie, pl. Bernardyński l. 1. Przybory do charakteryzacji na składzie. 8051

LECZEMY, LIS AJE, swędzenie skóry usuwa oryginalna maść

„LAIN AGE“

Żądać w aptekach i składach teczny. 219

Aparaty do samorodnego spawania

pierwszorzędnej wytwórni krajowej, palniki do tychże aparatów, jakoteż wszelkie przybory do samorodnego spawania, sprzedaje ze składu firma BETEHA, ul. Gródecka l. 2 B. Dom Kontolecki. 8303

ELEKTRYCZNA FABRYKA SIATEK DRUCIANYCH

A. CH. KONSTANTINER

Warszawa, Bagno Nr. 1

(w podwór u)

poleca wszelkie wyroby druciane z drutu miedzianego i ocynkowanego, jako to:

Siatki do młynów

Wijalni

Filtry do fabryk papieru i krochmalu

Sita

Materace do łóżek

Wycieraczki do nóg

Ogrodzenia i t. d.

po cenach fabrycznych. 8310

JABŁKA styryjskie

deserowe i do użytku kuchennego, detalicznie i hurtownie sprzedaję, ul. Szwedzka l. 6 (boczna Janowskiej obok kości ła św. Anny). 341

Tapety

Firanki, Dywany, Kapy, Karnisze, Ceraty, Linoleum, Story do okien, poleca najtaniej

E. Kitzles i A. Margulies

Lwów, Sykstuska 18. 8309

Kurs kroju

dwumiesięczny, poranny, Jadwigi **Baumanówny** z Warszawy, egzaminowanej uczennicy Szkoły kroju Czarnowskiej w Warszawie, byłej długoletniej współpracownicy konfekcji damskiej Marii Opolskiej we Lwowie, **otwiera** się dnia 8 lutego. Szkoła „Ecole Reforme“, Pańska 14. Wpisy do 5. lutego 8298

CZAS

Odnowić przedpłatę

SPÓŁKA AKCYJNA WYDAWNICZA

we Lwowie, ul. Senatorska 6

poleca niezwykle interesujące i tanie książki:

Zaczarowany świat, rzeczy prawdziwe, bajki i opowiadania prozą i wierszem dla dzieci i młodzieży 1000 Mkp.
H. Zierzchowski: **Żongler**, rzeczy wesołe i smutne (poezje) 800 „
Ne o: **Rzeczy wesołe** (poezje) 800 „
Gaston Leroux: **Człowiek, który powrócił z tamtego świata** (powieść) 1200 „
Piotr Benoit: **Tajemnice Sahary** (powieść) **(Atlantyda)** 1200 „
Jerzy Bandrowski: **W/grana partja** (powieść) 300 „

Do nabycia w biurach firmy przy ul. Senatorskiej 6.

Wysyłka książek tylko za poprzedniem nadesłaniem należytości. 7665

PRZEMYSŁ DRZEWNY „STRUG"

S. A. w Zakopanem — Grudziądzu.

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia oraz zezwolenia ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz ministerstwa Skarbu z dnia 23 listopada 1922 r. „Przemysł Drzewny „STRUG" S. A. w Zakopanem i Grudziądzu" podwyższa kapitał akcyjny drogą ogłoszenia subskrypcji na 30.000 sztuk nowych akcji II emisji, z których 6.000 imiennych a 24.000 na okaziciela opiewających, po 1000 mkp. nominalnej wartości każda — na następujących warunkach:

I. Pierwszeństwo nabycia akcyj nowej emisji służy posiadaczom akcyj imiennych względnie na okaziciela opiewających emisyj poprzedniej w stosunku jednej nowej akcji za każdą akcję emisji poprzedniej, tego samego gatunku.

II. Cena akcji nowej emisji dla dawnych akcjonarjuszy, wykorzystujących prawo poboru wynosi Mkp. 1.700.— za sztukę, dla nowych zaś nabywców Mkp. 2.100.— za sztukę, z których marek 1000.— przeznacza się na kapitał zakładowy, reszta zaś, po pokryciu kosztów nowej emisji na kapitał zapasowy.

III. Termin wykonania prawa poboru dla dawnych akcjonarjuszy oraz dla zgłoszeń na nowe akcje upływa z dniem 31. stycznia 1923 roku.

IV. Pod względem udziałów w zyskach i praw przysługujących akcjonarjuszom akcje nowej emisji zrównane będą z akcjami emisji pierwszej z prawem do dywidendy od dnia 1. października 1922 r., przyczem posiadacze akcji II emisji winni wpłacić 8% w stosunku rocznym od kwoty emisyjnej za czas od 1. października 1922 r. po dzień rzeczywistej wpłaty.

V. Akcje nierozebrane przez posiadaczy poprzedniej emisji rozdzieli Rada Zawiadowcza wedle swego uznania.

ZGŁOSZENIA SUBSKRYPCYJNE przyjmuje:

ZIEMSKI BANK KREDYTOWY T. A. we Lwowie, ODDZIAŁ W KRAKOWIE, Floriańska 32, Centrala Banku we Lwowie, Jagiellońska 3, oraz wszystkie oddziały. 8138

SPÓŁKA AKCYJNA

„TRZEBINIA"

Fabryka maszyn i narzędzi rolniczych, odlewarnia żelaza i metali w Krakowie.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 27. maja 1922 r. postanowioną została podwyżka kapitału, która rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu oraz Ministerstwa Przemysłu i Handlu L. 1 11 z dnia 18. lipca b. r. zatwierdzoną została. W wykonaniu tejże uchwały rozpisuje się niniejszem

SUBSKRYPCJĘ

na podwyższenie kapitału akcyjnego z Mp. 16.800.000·— na Mp. 28,000.000·— przez wydanie 80 000 sztuk akcyj po Mp. 140·— wartości nominalnej w łącznej kwocie Mp. 11,200.000·—.

Dla dotychczasowych akcjonarjuszy przyznane zostaje prawo poboru na **5 starych akcyj 2 nowe po kursie emisyjnym Mp. 1.800** za sztukę. Tytułem kosztów konfekcji, kosztów emisji, należytości skarbowej i giełdowej uiścić należy Mp. 200·— za sztukę.

Nowe akcje partycypują już w dochodach za r. 1922/23.

Zgłoszenia dla prawa poboru przyjmują od dnia dzisiejszego za przedłożeniem starych sztuk:

Polski Bank Krajowy, Warszawa i oddział w Krakowie.

Bank Towarowy S. A., Warszawa i oddział w Krakowie **do dnia 31. stycznia 1923 r.**, po którym to terminie zgłoszenia dalsze uwzględnione nie będą.

Ponieważ całą ilość akcyj nowe prawem poboru objęło konsorcjum, przeto **zgłoszenia na wolne sztuki się nie przyjmują.**

Wydanie nowych sztuk nastąpi na podstawie kwitów bankowych po skonfekcjonowaniu. 8 10

L. 264/23 E. N. N. K. Lwów, 15. stycznia 1923.

Ekspozytura Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarjatu do spraw walki z epidemjami we Lwowie ogłasza niniejszem

PRZETARG PUBLICZNY

na sprzedaż 6 koni, 1 źrebięcia i większą ilość zniszczonych sprzętów urządzenia szpitalnego, który odbędzie się 29. stycznia 1923 o godz. 10 rano w magazynach tejże Ekspozytury w zabudowaniach 14 p. ułanów na Jałowcu (za rogatką Łyczakowską).

Chcący wziąść udział w powyższym przetargu, winni wnieść wadjum w kwocie 100.000 Mkp. do Kasy E. N. N. K. we Lwowie, ul. Mickiewicza 26, do dnia 27. bm. 340

(—) Dr. Palester m. p.

Kunerol

jest roślinnym tłuszczem jadalnym zawierającym 100% tłuszczu — przeto staje się 8219 **ideałem** każdej gospodyni.

PRODUCENT: FABRYKA J. SCHICHT-A SYNOWIE — LWÓW.

Konstytuująca Walne Zgromadzenie Hurtowni Kolonjalnej

Sp. Akc. (dotychczas Sp. z o. p.)

odbędzie się w dniu 28 stycznia 1923 r. o godz. 11-ej przedpołudniem w dużej Sali Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie, ul. Kopernika 4, z następującym

Porządkiem obrad:

1. Zagajenie.
2. Wybór przewodniczącego Konstytuującego Zgromadzenia.
3. Powzięcie uchwały co do założenia Spółki Akcyjnej.
4. Powzięcie uchwały co do ustalenia statutu.
5. Powzięcie uchwały co do nabycia majątku Hurtowni Kolonjalnej Sp. z o. o. we Lwowie w zamian za akcje.
6. Ustalenie ilości członków Rady Nadzorczej.
7. Wybór członków Rady Nadzorczej pochodzących z wyboru.
8. Wybór 3 członków Komisji Rewizyjnej i 2 zastępców.
9. Wnioski i interpelacje.

8313 **Założyciele.**

Wielkie biuro naftowe we Lwowie poszukuje

Korespondentki-Sekretarki

ze znajomością stenografii polskiej, ewent. niemieckiej. Zgłoszenia pod **„Rutynowana siła"** do Powszechnego Biura 3 4 ogłoszeń Alojzego Jacobiego, Lwów, Zimorowicza 14.

Czas odnowić prenumeratę!!!

KASZEL i CHRYPKĘ leczy najpewniej **„SULFOCOL"** wyrobu ZAKŁ. CHEM. „LAOKOON" WE LWOWIE stosowany z znakomitym skutkiem przez wszystkich lekarzy. 813

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY

Zaproszenie do subskrypcji.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonarjuszy Akcyjnego Banku Hipotecznego uchwaliło dnia 16. listopada 1922 **podwyższenie kapitału akcyjnego z Mp. 210,000.000 na**

Mp. 420,000.000·—

Rada Nadzorcza na podstawie zezwolenia Ministerstwa Skarbu Nr. 5046 III. DK, udzielonego w porozumieniu z Ministrem przemysłu i handlu, przystępuje do **podwyższenia kapitału akcyjnego o**

Mp. 210,000.000·—

przez wydanie 750.000 sztuk nowych akcji po 280 Mp. imiennej wartości, w drodze publicznych zapisów, na warunkach następujących:

1) Akcjonarjusze dawni mają prawo pierwszeństwa w nabyciu nowych akcji w stosunku jednej akcji nowej na jedną dawną akcję.

2) Akcjonarjusze, chcący wykonać prawo poboru, mają w poniżej oznaczonym terminie przedłożyć swoje dawne akcje wraz z ko sygnacją, bez arkuszy kuponowych, które będą im natychmiast zwrócone, po uwidocznieniu wykonania prawa poboru.

3) Kurs emisyjny nowych akcji wynosi dla dotychczasowych akcjonarjuszy, na podstawie prawa poboru Mp. 1000, zaś dla nowych subskrybentów po Mp. 1400 za sztukę.

4) Cena kursu złożona ma być w całości przy zgłoszeniu w gotówce, wraz z 5% odsetkami od tej ceny kupna za czas od 1. stycznia 1923 do dnia zapłaty, a nadto po Mp. 100 od akcji na koszta konfekcji, tudzież podatek giełdowy w myśl ustawy z 2. lipca 1921 poz. 536.

5) Nowe akcje uczestniczą w zyskach banku od dnia 1. stycznia 1923 na równi ze staremi akcjami.

6) Termin wykonania prawa poboru upływa z dniem 31. stycznia 1923.

Nowe akcje wydane będą po sporządzeniu sztuk, ze zwrotem tymczasowego potwierdzenia kasowego na uiszczoną wpłatę.

Zgłoszenia przyjmują:

Akcyjny Bank Hipoteczny we Lwowie i jego oddziały.
Bank Dyskontowy Warszawski i jego oddziały we Lwowie i Drohobyczu.
Austrjacki Zakład Kredytowy dla handlu i przemysłu w Wiedniu.
Union Bank w Wiedniu.
Böhmische Escompte Bank und Credit Anstalt w Pradze.

Lwów, dnia 30. grudnia 1922.

Rada Nadzorcza.

(Przedruku nie płacimy). 8231

Toreb i brokatowe aksamitne, jedwabne, lakierkowe (auto-lack- i t. d. własnego wyrobu na zamówienie i gotowe — poleca na karnawał Pracownia wyrobów galanteryjno - skórzanych, Lwów, plac Bernardyński l. 2a. — Tamże uskuteczna się wszelkie naprawy. 103

SKŁAD FUT Romanowicza 11 boczna placu Akademickiego. — Wysyłka na prowincję. 8290

Ból głowy i migrenę momentalnie usuwają proszki z kogutem **Migreno-Nervosin** wyrobu laborat. chemiczno-farmac. A. Gąseckiego w Warszawie, Freta 16. 217

PASY SKÓRZANE angielskie nie obciążone poleca **BETEHA**, Lwów, Gródecka 2. WIELKI ZAPAS NARZĘDZI! 825

FOTOGRAFICZNE artykuły i aparaty, poleca najtaniej ST. CWAK, Lwów, ul. Zimorowicza 11. — AMATORSKIE roboty wykańcza tanio i solidnie. — Na prowincję wysyła odwrotnie. 8239

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych **Dr. A. Nadel** ordynuje od 12—1 i od 3—5 po poł. Plac Halicki 7. (nad kawiarnią Centralną). 170

Garnitury klubowe, otomany, materace poleca, raz przyjmuje wszelkie przeróbki Pracownia tapicerska Z. MACHALSKIEGO, Sapiehy 41. 8071

ZNANE Z TANIOŚCI! DYWANY, FIRANKI, KAPY, MATERJE na pokrycie mebli poleca Skład dekoracyjny S. WEISS, Lwów, Sobieskiego 2. 218

Żemper tylko 25.000 Mk. czysto wełniany, najprzedniejsztgo gatunku, wysyłam za zaliczeniem wprost z fabryki we wszelkich kolorach, odpowiedni na każdą figurę. — Przesyłka, opakowanie, porto gratis. — Adres: B. GÓRALSKI, Warszawa, Chmielna 56-2. — Uwaga: W razie, jeżeli towar się nie spodoba, pieniądze zwracam natychmiast. 8272

Łyżwy najlepszej marki poleca hurtownie i detalicznie A. Friedfeld, Lwów, Jagiellońska 9. 8272

„ESHAPE" Ska handlowo-przemysł. z ogr. por. **Lwów, Akademicka 15** Telefon 469.
Gumy samochodowe **„Vredestein"**
Olej motorowy **„Gargoyle"**
8283 (w bańkach).

Większe przedsiębiorstwo handlowe poszukuje zdolnego samodzielnego i biegle na maszynie piszącego **Korespondenta** niemiecko-polskiego, z dokładną znajomością buchalterji oraz z dłuższą praktyką możliwie w branży żelaznej. Posada natychmiast do objęcia. Oferty pisane po niemiecku z podaniem curiculum vitae oraz odpisami świadectw, skierować do Biura ogłoszeń Brücka, Kościuszki 2 pod „Żelazo". 361

KONKURS.

Okręgowa Komisja Zakupów przy Okręgowym Zakładzie Gospodarczym VI. we Lwowie, ul. Janowska 3, ogłasza niniejszem przetarg ofertowy na sprzedaż około 147 kg. liści bobkowych. Termin wnoszenia ofert do dnia 18. stycznia b. r. godzina 15-ta.

O warcie ofert dnia 19. stycznia godzina 10-ta.

Do oferty należy dołączyć kwit złożonego wadjum w Komisji Gospodarczej Okręgowego Zakładu Gospodarczego VI na kwotę 100.000 Mkp. Oferty bez wadjum nie będą rozpatrywane. Okręgowa Komisja Zakupów zastrzega sobie prawo przeprowadzenia ustnej licytacji po otwarciu ofert.

Wadja nieprzyjętych ofert zostaną po przetargu natychmiast zwrócone. Oferty ostemplowane stemplem za 200 Mkp.

Okręgowa Komisja Zakupów VI.

8288 L. 6970/22.

BANK ROLNICZY S. A.

we Lwowie, Kopernika 20

poszukuje do **natychmiastowego** wstąpienia:

1) **Biegłej stenografistki** z praktyką biurową.
2) **Rutynowanego saldokontysty** (t.j.)
3) Rutynowanej siły pomocniczej do buchalterji.

Tylko pisemne zgłoszenia z podaniem odpisów świadectw należy nadsyłać do Sekretarjatu Banku. 360